

Predikan i Skepplanda kyrka 2020 av Tobias Bäckström

Annandag jul

”Martyrerna”

Jer 1:17-19

Apg 6:8-15

Matt 10:16-22

Ps: 118, 641:7, 669, 89, 119:2-4, 125:1,12-15

Igår firade vi Jesus födelse, vi firade inkarnationens mysterium, att Gud blev människa. Gud blir närvarande i världen mer konkret än tidigare. Och så kommer dagen efter juldagen: annandag jul. Man kanske hade väntat sig att den dagen mer skulle handla om julens *fortsättning*. Hade det inte passat bättre med Kyndelsmässodagen idag, då jungfru Maria bar den nyfödda Jesus till templet för det sedvanliga offret av de två duvorna? Vem kom på att vi dagen efter den mysiga juldagen så ska vi plötsligt tala om förföljelser och martyrer. Människor som förföljs och rent av dödas för sin övertygelse om att Gud blivit människa?

Ja, det är väl just så som annandagen hör ihop med juldagen. Gud blev närvarande i världen – och denna närvaro väcker *motstånd*! I år blir det ännu tydligare imorgon när makten försöker röja Jesus ur vägen nästan omedelbart efter att han blivit född. Och temat idag där Jesus talar om vad som väntar lärjungarna: de kommer bli utlämnade till domstolarna, piskade i synagogorna, och hatade av alla. Att han fick några anhängare överhuvudtaget!

Men varför möter det kristna budskapet ett sådant motstånd? I dagens epistel fick vi höra om den helige Stefanos, diakon i urförsamlingen i Jerusalem och som blev kyrkans första martyr. Några medlemmar i en Synagoga började disputera med honom. Så långt inget fel i det. Men när de märkte att Stefanos var skickligare än dem och hade bättre argument så tog de till andra metoder. De började med hat och hets. De uppviglade folk mot honom och anlidade falska vittnen.

Och evangeliet har fortsatt att möta motstånd genom hela historien, ända fram till idag. Kanske idag mer än någonsin! I vårt land handlar det inte i första hand om fysisk förföljelse, ändå finns det många som konverterat från islam till kristen tro som upplever just detta. Fysisk förföljelse med fara för deras liv.

Men framförallt så lever vi i en sekulariserad kultur som vill rensa ut så mycket som möjligt av kristendom. Så sent som i augusti i år var det med en hårsman att det fick stå med i skolans läroplan att man fortfarande ska lära barn om bibeln.

Varifrån kommer detta motstånd? Stefanos gjorde ingen förnär, som diakon ägnade han sig att hjälpa de mest behövande. Hur kunde han vara ett hot? Och alla andra kristna martyrer – ingen av dem har gjort eller sagt något hotfullt mot sina motståndare.

En amerikansk filosof som är ateist, Thomas Nagel, skriver i en av sina böcker om ”fruktan för religion”: ”Det är inte bara det, skriver han, att jag inte tror på Gud och, naturligtvis, hoppas att jag har rätt i min tro. Det är det att jag hoppas att det inte finns någon Gud! Jag vill *inte* att det ska finnas någon Gud; jag vill inte att universum ska vara sådant”

Nagels egen gissning är att denna fruktan för religion eller det han kallar ”det kosmiska auktoritetsproblemet” inte är ett ovanligt tillstånd. Han vill alltså att ateismen ska vara sann, men han oroas över att många av hans intelligenta vänner är troende. Det skapar en rädsla inom honom för religion.

Detta var ju ovanligt ärligt och öppenhjärtigt skrivet av en ateist. Kristen tro handlar alltså inte bara om vad vi finner mest övertygande, utan har också att göra med vad vi *vill* och *önskar* ska vara sant.

Det betyder naturligtvis inte att alla som tar avstånd från kristen tro också är benägna att förfölja kristna. Men kanske vi ändå hittar motståndet mot kristen tro här, det motstånd som gång på gång i historien har resulterat i förföljelser. Man vill inte att den kristna tron ska vara sann, att Gud ska finnas, man är rädd för ”den kosmiska auktoriteten” som Nagel kallade det. Människan vill vara sin egen auktoritet.

Jesus är medveten om detta när han varnar lärjungarna: ”Jag skickar er som får in bland vargar” säger han och ”akta er för människorna”. Först kanske vi tycker att det är en lite märklig människosyn. Ska vi inte tro gott om människor? Men jag tror inte att det handlar om att misstänkliggöra andra människor som inte delar vår tro, utan det Jesus säger är: *var inte naiva!* Motsatsen till naivitet är mogen realism. Vi behöver inte möta andra människor som står emot oss med misstänksamhet. Men det betyder alltså inte att vi ska hemfalla åt godtrogen naivitet. Vi ska vara realistiska. Se och bedöma människor för vad de är, analysera deras motiv och intentioner. Men ändå hålla en dörr öppen för dem. Vi ska vara kloka som ormar och oskyldiga som duvor.

Jesus talar om en situation där de kristna är i underläge. Och ändå talar han om seger: ”*Den som håller ut till slutet ska bli räddad.*” Ja, tänk på Stefanos. Mänskligt sett förlorade han när hans motståndare lyckades få honom fälld med falska vittnen. Och när han stenades till döds hade han väl definitivt förlorat – eller?

Ja, de beror på om vi tänker att segern beror på oss eller Gud. Om det ligger i vår hand eller i Guds hand. Jesus betonar att vi inte ska bekymra oss: ”tänk inte på hur ni ska tala eller säga – er faders ande talar genom er”. *Utfallet* får vi lämna åt Gud. Vi ska inte vara naiva, vi ska vara kloka och oskyldiga – men sen får vi lämna resten åt Jesus. Det kan skilja väldigt mycket på hur *vi* definierar en seger och hur Gud gör det.

Stefanos martyrdöd blev signalen till den första förföljelsen för de kristna. Fram till dess bestod de kristna av en församling i Jerusalem. De var inte fler än att alla kände alla. Men nu tvingades många av dem att fly. Man tog sig till andra städer och andra länder för att undkomma förföljarna. Och de tog med sig sin tro och berättade om den för alla människor som ville lyssna. Så spreds tron.

Så även om vi tycker att Stefanos förlorade – så i det långa loppet var det ändå Gud som vann. När de försökte kväsa tron i sin linda fick deras ansträngningar motsatt effekt. Hade de låtit Stefanos vara ifred hade urkyrkan förblivit en lokal församling i Jerusalem med omnejd – nu började den sitt segertåg över världen.